

РОЗДІЛ І

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА ТА СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

ТЕМА 1. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

§2. Національна економіка

Ви дізнаєтесь:

- ознаки понять «національна економіка», «економічний розвиток»
- про показники економічного розвитку та якості життя

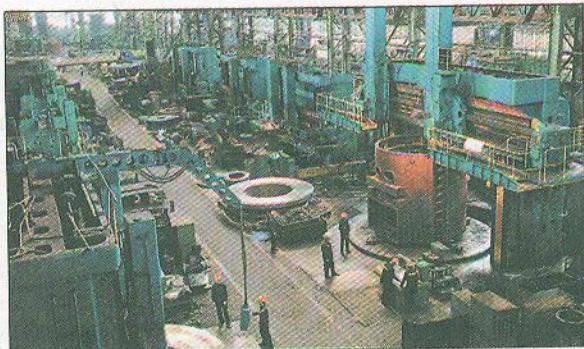
Пригадайте:

- приклади промислових підприємств вашої місцевості
- організації та заклади, до яких ви (ваша родина) зверталися за послугами

Зусилля людини спрямовані на те, щоб покращити своє життя, задовольнити свої бажання, а точніше, потреби. За останні 100 років людство досягло величезних успіхів. Щоб переконатися в цьому, досить уважно подивитися навколо: для нас звичними речами є холодильник, пральна машина, телевізор, мобільний телефон, комп'ютер тощо. Усе це — результат господарської діяльності людини. Сучасній людині є де застосувати свої вміння: існують тисячі професій, більшість із яких пов'язані із сільським господарством, промисловістю, сферою послуг.

1 Поняття про національну економіку.

Національна економіка (господарство) — це історично сформована сукупність підприємств та установ, які працюють на території певної держави з метою задоволення потреб людей і підвищення їхнього рівня життя. Первинно ланкою економіки є підприємство — самостійний господарський суб'єкт, який здійснює виробничу, науково-дослідну, торговельну та іншу діяльність. Будь-яке підприємство виробляє продукцію або надає послуги. Послуги — це вид економічної діяльності, у процесі якої задоволяються певні потреби, але не створюються матеріальні блага. Прикладом послуг є освіта. Ви навчаєтесь у школі, а отже, задоволяєте свої потреби в знаннях, без яких неможлива повноцінна практична діяльність у сучасному світі.

Мал. 1. Державне підприємство «Завод „Електрозважмаш“» (м. Харків).

Термін «економіка» має грецьке походження. У буквальному значенні економіку можна розглядати як господарство, яке ведеться відповідно до певних правил і норм із метою забезпечення умов життя людей та задоволення їхніх потреб. Стас зрозумілим, чому терміни «економіка» і «господарство» використовують як синоніми.

Для того щоб забезпечити виготовлення різноманітних товарів та надання послуг, а також їх обмін і розподіл в економіці (господарстві) взаємодіють різні *виробництва*. Це групи підприємств і установ, які випускають однорідні види продукції (мал. 1) або спеціалізуються на наданні однотипних послуг.

Підприємствам, які покращують якість управління, послуг та товарів, а також не тільки дбають про власний прибуток, але й роблять великий внесок у соціальний та економічний розвиток своєї країни, надається статус «Державне підприємство року».

2 Валовий внутрішній продукт як основний показник економічного розвитку.

Основним показником економічного розвитку є **валовий внутрішній продукт** (ВВП). Він виражає сукупну вартість усього обсягу кінцевих товарів і послуг, вироблених на території країни незалежно від національної належності підприємств. Зазвичай ВВП розраховується за один рік. Важливість цього показника зрозуміла — чим більше «заробила» країна та її громадяни, тим більше коштів вони можуть використовувати на придбання необхідних товарів та послуг і тим більшими будуть відрахування до державного бюджету.

Показник ВВП не тільки свідчить про обсяг продукції, що виробляється й споживається, від нього залежать такі сфери життедіяльності, як освіта, культура, охорона здоров'я тощо.